

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 mai 2004

PROPOSITION DE LOI**modifiant certaines dispositions du Code civil relatives à la contribution des père et mère à l'éducation de leurs enfants**

(déposée par Mme Muriel Gerkens)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 mei 2004

WETSVOORSTEL**tot wijziging van sommige in het Burgerlijk Wetboek vervatte bepalingen betreffende de bijdrage van de vader en moeder tot de opvoeding van hun kinderen**

(ingediend door mevrouw Muriel Gerkens)

RÉSUMÉ

Les parents qui se séparent restent responsables de l'éducation de leurs enfants au-delà du lien de mariage, de cohabitation ou de concubinage qui les unit. L'article 203bis du Code civil autorise chacun des père et mère à « réclamer à l'autre sa contribution aux frais résultant de l'article 203, §1er du Code civil ».

Le Code civil ne détermine toutefois pas le quantum des «frais résultant de l'article 203, § 1er». Et celui-ci est souvent inconnu des parents. En effet, les dépenses familiales sont essentiellement collectives et il est difficile de déterminer avec précision quelle partie de celles-ci sont affectées à l'entretien des enfants.

L'auteur propose donc d'établir un coefficient de proportionnalité fixe pour calculer le coût d'un enfant d'un âge donné, et de maintenir ce coefficient quelle que soit la situation financière des parents.

SAMENVATTING

Ouders die uit elkaar gaan, blijven na de verbreking van hun huwelijksband dan wel na de beëindiging van hun wettelijke samenwoning of samenwoning, onverkort verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Krachtens artikel 203bis van het Burgerlijk Wetboek mogen de vader en de moeder elk «van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten die voortvloeien uit artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek».

In het Burgerlijk Wetboek wordt evenwel niet bepaald hoeveel «de kosten die voortvloeien uit artikel 203, § 1» bedragen, en de ouders verkeren daarom-trent vaak in het ongewisse. Dikwijls geschieden de gezinsuitgaven immers collectief, en kan moeilijk worden uitgemaakt welk deel daarvan wordt uitgetrokken voor het levensonderhoud van de kinderen.

De indienster stelt dan ook voor een evenredigheidscoëfficiënt te bepalen aan de hand waarvan kan worden berekend hoeveel een kind van een welbepaalde leeftijd kost, alsmede die coëfficiënt te handhaven ongeacht de financiële situatie van de ouders..

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>VLAAMS BLOK</i>	: Vlaams Blok
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
<i>DOC 51 0000/000</i> :	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	<i>DOC 51 0000/000</i> :	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i> :	Questions et Réponses écrites	<i>QRVA</i> :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i> :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	<i>CRIV</i> :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i> :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	<i>CRABV</i> :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i> :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	<i>CRIV</i> :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i> :	Séance plénière	<i>PLEN</i> :	Plenum
<i>COM</i> :	Réunion de commission	<i>COM</i> :	Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
 Commandes :
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.laChambre.be
 e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.deKamer.be
 e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les parents qui se séparent sont responsables de l'éducation de leurs enfants au-delà du lien de mariage, de cohabitation ou de concubinage qui les unit.

Un des aspects de cette responsabilité est la contribution financière des deux parents aux frais liés à l'éducation des enfants.

L'article 203*bis* du Code civil autorise chacun des père et mère à «réclamer à l'autre sa contribution aux frais résultant de l'article 203, § 1er » mais il n'a de sens que si les frais dont il est question à l'article 203, § 1er, du Code civil, constituent - pour les père et mère - une obligation «de type solidaire ou *in solidum*», dont le montant doit nécessairement être déterminé «pour le tout» avant d'en fixer la part de chacun des parents.

Bien que le texte de l'article 203*bis* du Code civil ne le dise pas, il nous paraît conforme au bon sens que les parents doivent contribuer à proportion des revenus de chacun, par rapport à leurs revenus cumulés. Mais il saute aux yeux qu'avant de fixer cette contribution proportionnelle, il est indispensable de déterminer le quantum des « frais résultant de l'article 203, § 1er ».

Or, ce quantum est presque toujours inconnu des parents, parce que les dépenses familiales sont essentiellement collectives et qu'il n'est pas possible, lorsque l'on examine le panier de la ménagère, de déterminer avec précision quelle partie de celles-ci sera affectée ou non à l'entretien des enfants. L'article 203, § 1er, du Code civil laisse les parents complètement démunis, car il dispose, de manière très générale : « Les père et mère sont tenus d'assumer, à proportion de leurs facultés, l'hébergement, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leurs enfants. ».

La loi contient donc un double critère de proportionnalité, mais seul celui de la contribution des père et mère – implicitement contenu dans l'article 203*bis* du Code civil – est aisé à respecter, dès lors que les revenus des parents sont déterminés.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ouders die uit elkaar gaan, blijven na de verbreking van hun huwelijksband dan wel na de beëindiging van hun wettelijke samenwoning of samenwoning, onverkort verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen.

Een van de aspecten van die verantwoordelijkheid bestaat erin dat beide ouders bijdragen in de kosten die inherent zijn aan de opvoeding van de kinderen.

Krachtens artikel 203*bis* van het Burgerlijk Wetboek mogen de vader en de moeder elk «van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten die voortvloeien uit artikel 203, § 1», maar dat artikel heeft maar zin indien de vader en de moeder hoofdelijk of anders gesteld «*in solidum*» verantwoordelijk zijn voor de in artikel 203, § 1, bedoelde kosten; het desbetreffende bedrag moet noodzakelijkerwijs in zijn geheel worden vastgesteld alvorens het aandeel van elk van de ouders daarin te bepalen.

Hoewel in de tekst van artikel 203*bis* daarvan geen gewag wordt gemaakt, gebiedt het gezond verstand ons inziens ervan uit te gaan dat de ouders daarin elk naar evenredigheid van hun gezamenlijke inkomsten moeten bijdragen. Maar het is evident dat alvorens die evenredige bijdrage vast te stellen, hoe dan ook moet worden bepaald hoeveel de «kosten die voortvloeien uit artikel 203, § 1» bedragen.

De ouders weten evenwel bijna nooit hoeveel die kosten belopen, omdat de gezinsuitgaven hoofdzakelijk collectief worden gedaan, en bij een onderzoek van de korf van de gezinsbestedingen niet nauwkeurig uit te maken valt welk deel daarvan al dan niet zal worden besteed aan het levensonderhoud van de kinderen. Artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek laat de ouders daaromtrent volkomen in het ongewisse, want het bepaalt op zeer algemene wijze het volgende: «De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen.».

De wet bevat dus een tweeledig evenredigheids-criterium, maar alleen het criterium inzake de bijdrage van de vader en de moeder – dat impliciet is vervat in artikel 203*bis* van het Burgerlijk Wetboek – is gemakkelijk in acht te nemen, aangezien de inkomsten van de ouders vaststaan.

Par contre, l'article 203, § 1er, du Code civil se limite à indiquer, comme seul critère de détermination de la dette, celui de sa proportionnalité aux « facultés » des père et mère. Le problème n'est donc que reporté, dès lors que la connaissance des seules « facultés » (ou ressources) des père et mère, laisse évidemment sans réponse la question de la proportion du budget de la famille à consacrer aux frais d'hébergement, d'entretien, de surveillance, d'éducation et de formation de leurs enfants.

La solution équitable serait d'établir un principe selon lequel la proportion du budget des parents qui doit servir à l'entretien d'un enfant d'un âge donné doit être la même avant et après la dissolution du ménage.

Contrairement à l'avis exprimé parfois, ce principe ne remet nullement en cause la règle de la variabilité de l'obligation d'entretien.

En effet, il ne faut pas confondre la proportion d'un budget familial et le niveau de vie qui correspond à cette proportion, c'est-à-dire, les dépenses.

Prenons l'exemple chiffré d'une famille dont les ressources globales s'élevaient à un moment donné à 2.500 euros, dans laquelle les parents consacraient 20% de leurs ressources à leur enfant (soit un « coût » de 500 euros) et disposaient du solde de 2.000 euros. Admettons qu'à la suite d'un événement (faillite, licenciement, décès, séparation), les ressources globales de cette famille soient réduites à 1.500 euros, ce qui représente une baisse de son niveau de vie de 1.000 euros, soit, globalement, 40%. Quel sera le nouveau « coût » de l'enfant ?

1ère hypothèse : Si les parents continuent de consacrer 20% de leur budget à l'enfant (soit un coefficient de proportionnalité de 0,20), le « coût » de celui-ci sera de 300 euros ($1.500 \times 0,2$), au lieu de 500 euros. Les parents ne disposeront plus que de 1.200 euros ($1.500 - 300$), au lieu de 2.000 euros. Le niveau de vie de l'enfant a baissé de 200 euros ($500 - 300$) et celui des parents de 800 euros ($2.000 - 1.200$), ce qui représente bien une baisse de 40% pour *chacun* des membres de la famille.

In artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek daarentegen staat alleen dat de evenredigheid van de middelen van de ouders als het enige criterium geldt om de schuld vast te stellen. Men schuift het vraagstuk dus alleen maar voor zich uit; wie alleen weet welke «middelen» (of inkomsten) de ouders hebben, heeft daarmee vanzelfsprekend nog geen antwoord op de vraag welk aandeel van gezinsbudget dient te worden besteed aan de kosten voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen.

Zulks zou alleen kunnen worden opgelost door een beginsel in te stellen volgens hetwelk de verhouding van het budget van de ouders dat moet dienen voor het levensonderhoud van een kind van een welbepaalde leeftijd, één en dezelfde dient te zijn vóór en na de ontbinding van het gezin.

In tegenstelling tot de terzake soms verkondigde opvatting stelt dat beginsel geenszins de regel ter discussie dat de verplichting in levensonderhoud te voorzien een veranderlijk gegeven is.

De verhouding van het gezinsbudget mag immers niet worden verward met de levensstandaard die overeenstemt met die verhouding, anders gesteld de uitgaven.

Laten we voor een cijfervoorbeeld het geval nemen van een gezin waarvan de middelen op een gegeven ogenblik in totaal 2.500 euro bedroegen, waarbij de ouders 20 % van hun middelen aan hun kind besteedden (wat neerkomt op «kosten» ten belope van 500 euro), en ze dus beschikten over een saldo van 2.000 euro. Laten we aannemen dat de middelen ingevolge een gebeurtenis (faillissement, ontslag, overlijden, scheiding), in totaal nog slechts 1.500 euro bedragen, hetgeen overeenstemt met een daling van de levensstandaard van dat gezin met 1.000 euro, hetzij in totaal met 40 %. Hoeveel zal het kind nu «kosten»?

Eerste hypothese. Indien de ouders ermee doorgaan 20 % van hun budget aan het kind te besteden (hetzij een evenredigheidscoëfficiënt van 0,20), belopen de «kosten» van dat kind 300 euro ($1.500 \times 0,2$) in plaats van 500 euro. De ouders zullen dus nog maar over 1.200 euro ($1.500 - 300$) beschikken in plaats van over 2.000 euro. De levensstandaard van het kind is gedaald met 200 euro ($500 - 300$), en die van de ouders met 800 euro ($2.000 - 1.200$), wat dus wel degelijk neerkomt op een daling met 40 % voor *elk* van de gezinsleden.

2ème hypothèse : Si, par contre, en raison de la réduction de leurs ressources globales, les parents décident de ne plus consacrer que 15% de leur budget à leur enfant (soit un coefficient de proportionnalité de 0,15), le « coût » de l'enfant sera de 225 euros ($1.500 \times 0,15$), au lieu de 500 euros. Les parents, eux, disposeront de 1.275 euros ($1.500 - 225$), au lieu de 2.000 euros. Le niveau de vie de l'enfant a baissé de 275 euros ($500 - 225$) et celui des parents de 725 euros ($2.000 - 1.275$). La baisse du niveau de vie n'est plus de 40% ; elle représente une baisse de 55% pour l'enfant et de 36,25% pour les parents.

Il apparaît donc, clairement, que le résultat, dans la seconde hypothèse, n'est pas équitable. Le déséquilibre flagrant, au détriment de l'enfant, n'est pas acceptable.

Cet exemple démontre que la seule solution convenable consiste à maintenir le même coefficient de proportionnalité pour calculer le coût d'un enfant d'un âge donné, quelle que soit la situation financière de ses parents. La diminution des ressources globales de la famille entraîne une baisse du niveau de vie de toute la famille, y compris l'enfant. Diminuer le coefficient de proportionnalité aggraverait, injustement, la baisse du niveau de vie de l'enfant.

Cette proposition de loi vise à intégrer ces principes dans la loi mais son application nécessitera le recours à des références objectives permettant de déterminer le coût d'un ou de plusieurs enfants que la famille soit unie ou non. Ces données sont disponibles via les études annuelles réalisées en la matière.

Mais il conviendrait également d'élaborer une méthode de calcul des contributions prenant en compte ce coût estimé de l'enfant, les ressources de chacun des parents, la répartition des frais pris en charge par chacun d'entre eux directement ou indirectement et permettant ainsi de déterminer la proportionnalité de leurs interventions.

On peut constater que le montant des pensions alimentaires fixées par les tribunaux dans des situations identiques peut être très variable. Ces décisions relèvent souvent de l'arbitraire plus que d'une approche méthodique, d'un raisonnement et d'un calcul rigoureux. Peut-on dans ces conditions prétendre que la pratique judiciaire en matière de pensions alimentaires soit conforme au principe constitutionnel d'égalité de traitement ?

Tweede hypothese. Indien de ouders evenwel, gezien de daling van hun totale middelen, besluiten nog slechts 15 % van hun budget aan hun kind te besteden (hetzij een evenredigheidscoëfficiënt van 0,15), belopen de «kosten» van dat kind 225 euro ($1.500 \times 0,15$) in plaats van 500 euro. De ouders zullen over 1.275 euro ($1.500 - 225$) beschikken in plaats van over 2.000 euro. De levensstandaard van het kind is gedaald met 275 euro ($500 - 225$), en die van de ouders met 725 euro ($2.000 - 1.275$). De daling van de levensstandaard bedraagt dus niet langer 40 %; ze komt neer op een daling met 55 % voor het kind en met 36,25 % voor de ouders.

Het bij de tweede hypothese verkregen resultaat is dus duidelijk niet billijk. Het flagrante gebrek aan evenwicht ten nadele van het kind is onaanvaardbaar.

Dit voorbeeld toont aan dat de handhaving van één en dezelfde evenredigheidscoëfficiënt de enige passende oplossing is om te berekenen wat een kind van een welbepaalde leeftijd kost, ongeacht de financiële situatie van de ouders. De daling van de totale gezinsinkomsten leidt tot een lagere levensstandaard voor het hele gezin, ook voor het kind. Een verlaging van de evenredigheidscoëfficiënt zou ten onrechte leiden tot een nog grotere daling van de levensstandaard van het kind.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe die beginselen in de wet op te nemen; voor de toepassing daarvan zal men echter moeten teruggrijpen naar objectieve referentiegegevens waarmee de kosten voor één of meer kinderen kunnen worden berekend, ongeacht of het gezin verenigd is of niet. Die gegevens zijn beschikbaar op grond van jaarlijks terzake verrichte studies.

Er zou echter ook een berekeningsmethode voor de bijdragen moeten worden uitgewerkt, waarbij rekening wordt gehouden met de geraamde kosten voor het kind, met de middelen van elk van de ouders en met de verdeelsleutel voor de kosten die elk van hen direct of indirect voor zijn rekening neemt, zodat met die methode de evenredigheid van hun bijdragen kan worden bepaald.

Kennelijk kunnen de bedragen van de uitkeringen tot onderhoud die de rechtbanken in identieke situaties vaststellen sterk uiteenlopen. Die beslissingen geven vaak meer blijk van willekeur dan van een systematische aanpak, een onweerlegbare logica en een nauwkeurige berekening. Kan men in dergelijke omstandigheden dan beweren dat het gerecht met betrekking tot de uitkeringen tot onderhoud het in de Grondwet vervatte beginsel hanteert dat iedereen een gelijke behandeling moet krijgen?

Cette proposition de loi a été rédigée grâce au travail et aux recherches menées par monsieur Roland Renard, auteur de la « méthode Renard », qui permet d'objectiver le calcul des créances alimentaires et par le Juge Franeau qui depuis de nombreuses années applique cette méthode sur la base des préoccupations et des objectifs d'équité contenus dans cette proposition.

Le but n'est pas d'imposer le méthode Renard comme outil de référence mais bien de permettre le recours à un outil compréhensible par l'ensemble des parties sur la base de références communément admises. L'appréciation des juges et les particularités de chaque famille étant bien sûr à préserver.

Muriel GERKENS (ECOLO)

Dit wetsvoorstel werd opgesteld dankzij het werk en het onderzoek dat werd verricht door de heer Roland Renard, de bedenker van de zogenaamde «methode-Renard», die de mogelijkheid biedt de berekening van de uitkeringen tot onderhoud te objectiveren, alsmede dankzij rechter Franeau die al jarenlang gebruikmaakt van deze methode, die is ingegeven door de op billijkheid gerichte bekommelingen en doelstellingen waarvan ook dit wetsvoorstel doordrongen is.

Het is geenszins de bedoeling de methode-Renard op te leggen als referentiehulpmiddel, maar wel de aanwending mogelijk te maken van een hulpmiddel dat voor alle partijen bevattelijk is op grond van algemeen aanvaarde referentiegegevens. Aan de beoordelingsbevoegdheid van de rechters en aan de specifieke eigenschappen van elk gezin mag vanzelfsprekend niet worden geraakt.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 203, §1er, du Code civil, sont apportées les modifications suivantes :

A) l'alinéa 1er est remplacé par l'alinéa suivant :

«Les père et mère sont tenus d'assumer, selon leurs facultés, l'hébergement, la santé, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leurs enfants.»;

B) les alinéas suivants sont insérés entre les alinéas 1er et 2:

« La part de leurs ressources disponibles cumulées qu'il convient de consacrer à l'ensemble des dépenses ordinaires résultant de l'obligation visée à l'alinéa 1er est, sauf situation particulière, proportionnelle à ces ressources, sans être inférieure à un montant minimum fixé par le Roi.

Le Roi fixe le coefficient de proportionnalité à appliquer en fonction du nombre et de l'âge des enfants.».

Art. 3

L'article 203*bis*, du même Code, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 203*bis*. — Chacun des père et mère contribue, proportionnellement à ses ressources disponibles, aux frais résultant de l'obligation établie à l'article 203, §1er.

Sans préjudice des droits de l'enfant, chacun des père et mère peut réclamer à l'autre sa contribution auxdits frais, compte étant tenu du financement de ces frais réalisé directement à l'occasion de l'hébergement des enfants.».

25 mars 2004

Muriel GERKENS (ECOLO)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) het eerste lid wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De vader en de moeder dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, de gezondheid, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen.»;

B) tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

«Het aandeel van hun gezamenlijke beschikbare middelen dat moet worden besteed aan alle gewone, uit de in het eerste lid bedoelde verplichting voortvloeiende uitgaven, staat – behalve in bijzondere situaties – in verhouding tot die middelen, zonder dat het evenwel kleiner mag zijn dan een door de Koning bepaald minimumbedrag.

Voorts stelt de Koning de evenredigheidscoëfficiënt vast die naargelang het aantal en de leeftijd van de kinderen dient te worden toegepast.».

Art. 3

Artikel 203*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 203*bis*. — De vader en de moeder dragen elk naar evenredigheid van de hun ter beschikking staande middelen bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203, § 1, bepaalde verplichting.

Onverminderd de rechten van het kind kunnen de vader en de moeder elk van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten, waarbij rekening wordt gehouden met de financiering van de uitgaven die rechtstreeks werd verricht ten behoeve van de huisvesting van de kinderen.».

25 maart 2004

TEXTE DE BASE

Code civil

Art.203

§ 1er. Les père et mère sont tenus d'assumer, à proportion de leurs facultés, l'hébergement, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leurs enfants.

Si la formation n'est pas achevée, l'obligation se poursuit après la majorité de l'enfant.

§ 2. Dans la limite de ce qu'il a recueilli dans la succession de son conjoint et des avantages que celui-ci lui aurait consentis par contrat de mariage, donation ou testament, l'époux survivant est tenu de l'obligation établie au paragraphe 1er envers les enfants de son conjoint dont il n'est pas lui-même le père ou la mère.

Art.203bis

Sans préjudice des droits de l'enfant, chacun des père et mère peut réclamer à l'autre sa contribution aux frais résultant de l'article 203, § 1er.

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

Code civil

Art.203

§1er. Les père et mère sont tenus d'assumer, selon leurs facultés, l'hébergement, la santé, l'entretien, la surveillance, l'éducation et la formation de leurs enfants.

La part de leurs ressources disponibles cumulées qu'il convient de consacrer à l'ensemble des dépenses ordinaires résultant de l'obligation visée à l'alinéa 1er est, sauf situation particulière, proportionnelle à ces ressources, sans être inférieure à un montant minimum fixé par le Roi.

Le Roi fixe le coefficient de proportionnalité à appliquer en fonction du nombre et de l'âge des enfants.

Si la formation n'est pas achevée, l'obligation se poursuit après la majorité de l'enfant.

§ 2. Dans la limite de ce qu'il a recueilli dans la succession de son conjoint et des avantages que celui-ci lui aurait consentis par contrat de mariage, donation ou testament, l'époux survivant est tenu de l'obligation établie au paragraphe 1er envers les enfants de son conjoint dont il n'est pas lui-même le père ou la mère.

Art.203bis

Chacun des père et mère contribue, proportionnellement à ses ressources disponibles, aux frais résultant de l'obligation établie à l'article 203, § 1er.

Sans préjudice des droits de l'enfant, chacun des père et mère peut réclamer à l'autre sa contribution auxdits frais, compte étant tenu du financement de ces frais réalisé directement à l'occasion de l'hébergement des enfants.

BASISTEKST**Burgerlijk Wetboek****Art. 203**

§ 1. De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen.

Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

§ 2. De langstlevende echtgenoot is gehouden tot de verplichting gesteld in paragraaf 1 ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden echtgenoot van wie hij niet de vader of de moeder is, binnen de grenzen van hetgeen hij heeft verkregen uit de nalatenschap van de vooroverledene en van de voordelen die deze hem mocht hebben verleend bij huwelijkscontract, door schenking of bij testament.

Art.203bis

Onverminderd de rechten van het kind kan elk van de ouders van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten die voortvloeien uit artikel 203, § 1.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Burgerlijk Wetboek****Art. 203**

§ 1. De vader en de moeder dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, de gezondheid, het levensonderhoud, het toezicht, de opvoeding en de opleiding van hun kinderen.

Het aandeel van hun gezamenlijke beschikbare middelen dat moet worden besteed aan alle gewone, uit de in het eerste lid bedoelde verplichting voortvloeiende uitgaven, staat – behalve in bijzondere situaties – in verhouding tot die middelen, zonder dat het evenwel kleiner mag zijn dan een door de Koning bepaald minimumbedrag.

Voorts stelt de Koning de evenredigheidscoëfficiënt vast die naargelang het aantal en de leeftijd van de kinderen dient te worden toegepast.

Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

§ 2. De langstlevende echtgenoot is gehouden tot de verplichting gesteld in paragraaf 1 ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden echtgenoot van wie hij niet de vader of de moeder is, binnen de grenzen van hetgeen hij heeft verkregen uit de nalatenschap van de vooroverledene en van de voordelen die deze hem mocht hebben verleend bij huwelijkscontract, door schenking of bij testament.

Art.203bis

De vader en de moeder dragen elk naar evenredigheid van de hun ter beschikking staande middelen bij in de kosten die voortvloeien uit de bij artikel 203, § 1, bepaalde verplichting.

Onverminderd de rechten van het kind kunnen de vader en de moeder elk van de andere ouder diens bijdrage vorderen in de kosten, waarbij rekening wordt gehouden met de financiering van de uitgaven die rechtstreeks werd verricht ten behoeve van de huisvesting van de kinderen.